

7-8

SCHAATSEN AAN... EN GAAN!

NAAM:

IJSTIJD!

KENNISMAKEN MET SCHAATSEN

Dat Nederland een echt schaatsland is, hoeven we je vast niet te vertellen. Zodra het heeft gevoren en het ijs stevig genoeg is, zie je meteen overal mensen schaatsen op bevroren sloten en meertjes. Maar ook als het niet vriest, zijn er in de winter op veel plekken speciale ijsbanen waar je lekker kunt schaatsen.

Op dit schilderij van zo'n 350 jaar oud zie je heel veel mensen op het ijs. Wat valt je op aan de kleding die ze droegen? Noem minstens drie verschillende dingen.

WEETJES

Al tweeduizend jaar geleden schaatsten mensen in ons land. Omdat ze toen nog geen ijzer hadden uitgevonden, gebruikten ze de botten van dode dieren. Die slepen ze scherp en bonden ze onder hun schoenen.

Nederland is het enige land ter wereld waar zo veel wordt geschaatst. Daarom doen Nederlanders het vaak erg goed op internationale wedstrijden.

EEN ECHTE
KLASSIEKE
SCHAATSMUTS!

SCHAATSLAND NEDERLAND

Schaatsen doen we hier al honderden jaren. Het is zelfs in ons land uitgevonden!

De KNSB, de Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond, bestaat al sinds 1882. Het is een van de oudste sportbonden van Nederland. Ouder dan voetbal, hockey of tennis! Nederland is een vlak land, met heel veel water. Overal zijn slootjes en meren. Het vervoer van spullen ging vroeger vaak met boten over het water, maar als het had gevoren en er ijs lag, lukte dat niet. Wat wel lukte, was glijden over het ijs. Zo ontstond schaatsen. De eerste schaatsen waren gemaakt van botten van dode dieren (zie het kader op deze pagina). Later bonden de mensen een stukje ijzer onder hun schoenen en gebruikten ze een slee om spullen rond te brengen. En op zondag ging het hele gezin op schaatsen bij familie op bezoek.

DE ELFSTEDENTOCHT

Zodra de vorst aanbreekt, hoopt heel Nederland op een Elfstedentocht – de mooiste schaatswedstrijd over natuurijs van de wereld!

In Friesland, omringd door veel sloten en meren, was schaatsen de snelste en handigste manier om in koude winters een lange afstand af te leggen. In december 1890 maakte een groep van honderden Friezen een schaatstocht langs elf Friese steden. Het was zo'n succes, dat ze besloten om een officiële Elfstedentocht te organiseren. Deze werd voor het eerst gereden in 1909. Sindsdien zijn er in totaal maar 15 officiële Elfstedentochten gehouden, want de winters in Nederland zijn vaak niet koud genoeg. En het ijs moet over de hele route sterk genoeg zijn. De Elfstedentocht is vaak heel erg zwaar. Niet alleen moeten schaatsers een afstand van bijna 200 kilometer afleggen, maar als het heel hard waait of

keihard vriest, wordt het nog veel moeilijker. Veel deelnemers halen de finish dan ook niet. Tijdens de Elfstedentocht van 1986 deed koning Willem-Alexander ook mee. Hij was toen nog kroonprins en achttien jaar oud. Hij had zich stiekem ingeschreven onder een andere naam: W.A. van Buren. Tijdens de tocht lekte uit dat hij meereed. En toen hij de finish haalde, werd hij toegejuicht door een enorm publiek.

De laatste Elfstedentocht tot nu toe werd gereden op 4 januari 1997. Maar ieder jaar als de winter aanbreekt, slaat bij veel Nederlanders de Elfstedenkoorts weer toe. Stel je eens voor dat de mooiste schaats-tocht ter wereld weer gereden kan worden!

HONDERD JAAR GELEDEN ZAGEN DE SCHAATERS ER HEEL ANDERS UIT DAN NU. WELKE VERSCHILLEN VALLLEN JOU OP?

Weet jij welk spreekwoord bij welke omschrijving hoort? Trek een lijn tussen het spreekwoord en de juiste omschrijving.

Goed beslagen ten ijs komen**

Het topje van de ijsberg

Met de klompen op het ijs komen

Zich op glad ijs begeven

Hij gaat niet over een nacht ijs

Een scheve schaats rijden

Hij is heel voorzichtig.

Er zit meer achter dan je ziet.

Niet voorzichtig zijn.

Ergens goed op zijn voorbereid.

Zich niet netjes gedragen.

Veel risico nemen of dingen zeggen waar je niet veel vanaf weet.

** Paarden die op het ijs moesten lopen, kregen speciale hoefijzers met spijkers onder hun hoeven, zodat ze meer houvast hadden.

